

TREN

Hayatımda ilk defa yalnız başıma tren yolculuğuna çıkıyordum. Üvey annem beni uğurlamaya istasyona gelmişti ve böyle sevgi gösterilerinde hep kullandığı o bebeksi ses tonu, zoraki kucaklamaları ve öpücükleriyle beni yerin dibine sokuyordu.

Babam savaştaydı, Güney Afrika'nın kavurucu sıcakında Boerlerle çarpışıyordu ve onun insanı bunaltan, sinir bozucu karısıyla bir dakika daha fazla zaman geçirmektense seve seve orada, babamın yanında olmayı tercih ederdim. Böyle dememe bakıp, babamla da öyle sıkı fıkı olduğumu sanmayın.

Ama neyse ki tatil sonunda bitmişti ve ben yeni bir okula başlamak üzere yola çıkıyordum. Normalde olsa, hayatımdaki bu değişiklik beni hiç şüphesiz korkuturdu ama üvey annemle geçen onca hafta, yeni okulda karşıma çıkabilecek tüm zorluklara göğüs germek için bana cesaret veren acılı bir sınav olmuştu. İçimde korkudan eser yoktu.

Ya da ben öyle sanıyordum.

En az yarım saattir peronda bekliyorduk. Üvey annem treni kaçırdım diye o kadar kaygılanıyordu ki manasız bir şekilde, erken gelem diye tutturmuştu.

Peronda tahta bir bankta oturuyorduk; konuşacak şeyler çoktan bitip tükenmişti. Ben *London Illustrated News* okuyordum, üvey annem de uyukluyordu. Kaşla göz arasında uyuyakalma konusunda eline kimse su dökemezdi. Günlük rutindeki her sapma onun için bir şekerleme bahanesiydi. Onun insandan çok kedi olduğuna kalıbımı basarım.

Etrafıma bakındım. Hayli güzel ve güneşli bir sabahta can sıkıcı bir İngiliz taşra istasyonundaydık. Ortalıkta, biz oradayken gelen üç dört yolcu ile peronda volta atarken dakika başı saatine bakıp duran ve yanından geçtiği herkesi şapkasına hafifçe dokunup gülümseyerek selamlayan sakallı, irikiyim bir istasyon şefinden başka kimse yoktu.

Aslında her şey tümüyle sıradan ve bunaltıcı derecede sakindi; ta ki üvey annemin beni birkaç santim havaya sıçratan ve istasyondaki diğer yolcuların endişeli ve çekingen bakışlarını üstümüze çeken ani, boğuk bir ciyaklamayla tavşan uykusundan uyanmasına dek.

Bizi izleyenlerden herhangi biriyle göz göze gelmemeye çalışarak, utançtan kıpkırmızı kesilmiş bir halde, “Tanrı aşkına,” dedim. “Herkes bize bakıyor.”

Korkudan çakmak çakmak olmuş gözlerle çıldırmış gibi bakarak, “Ah!” dedi. “Biraz önce korkunç bir önsezi doğdu içime.”

Yeri gelmişken, üvey annemin bu gibi konularda kendisini tanrı vergisi bir yeteneğe sahip saydığını belirtiyim.

Üvey anneme, tımarhaneden kaçmış olabileceği gibi hiç de mantıksız sayılamayacak bir kaygıyı ele veren gözlerle bakan adama gülümseyerek, “Rüya görmüşsündür,” dedim.

Üvey annem yine az önceki meczupluğuyla bön bön bakarak, “Ama daha önce hiç hissetmediğim bir tehlike sezdim, tatlım: ölümcül bir tehlike,” dedi.

“Tanrı aşkına, siz neyden bahsediyorsunuz hanımefendi?” dedim dişlerimin arasından.

Ellerini şakaklarına götürerek, “Keşke bana böyle hitap etmesen,” dedi.

Ona bu şekilde hitap etmemden hoşlanmadığının bal gibi farkındaydım, ama dünyada hiçbir güç ona “Anne” dedirtemezdi bana, ki onun istediği de buydu.

“Ne tehlikesi?” diye tekrar sordum.

“Bilemiyorum,” dedi. “Bir... bir öpücük gördüm.”

“Bir öpücük, ha?” dedim gülerek. “Kulağa hiç de tehlikeli gelmiyor. En azından ölümcül bir tehlike gibi gelmiyor. Tabii bir timsahı öpmedikçe.”

“Bir öpücük,” diye tekrarladi. “Bir de tünel; uzun, karanlık ve korkunç bir tünel.”

“Bir tüneli mi öpeceğim yani? Tamam, en azından bu kulağa biraz tehlikeliymiş gibi geliyor,” dedim giderek sönen bir gülümsemeyle.

Gelgelelim, üvey annem acayip bakışlarla bakmaya devam ediyordu ve söyledikleri ne kadar gülünç olsa da, bana

dikilmiş bakışlarında öyle sinir bozucu bir şey vardı ki dayanamayıp kafamı çevirdim.

Üvey annemin “içine doğan” bu his her zamanki gibi belirsizdi. Şöyle bir iç geçirerek trenin bir an önce gelmesi dileğiyle raylara baktım. Bütün kalbimle ondan uzaklaşmayı arzuluyordum.

“Uyuyordunuz ve bir kâbus gördünüz,” dedim onu hafiflediğimi gizlemeye hiç çalışmadan. “Belki de bir hayal ya da ne bileyim, tren istasyonunda güpegündüz uyuklayan biri ne görürse onu.”

Ses tonum üvey annemin tüylerini diken diken etmişti.

“Lütfen benimle bu şekilde konuşma,” dedi.

“Sizi gücendirecek bir şey söylediysem özür dilerim,” dedim bakışlarımı başka yana çevirerek.

Oysa zerrece pişman değildim.

İleriden, trenimin birazdan istasyonda olacağını müjdeleyen bir düdük sesi duyuldu. O an başka hiçbir şey beni bu kadar rahatlatamazdı. Ayağa kalktım.

“Pekâlâ,” dedim. “İşte geldi.”

Üvey annem, “Canım oğlum,” diyerek emsalsiz bir pespayelikle kendini üzerime attı.

“Lütfen,” dedim, utançtan kıvrınarak. “Herkes bize bakıyor.”

Sonunda üvey annemin vücudumu ahtapot gibi saran kollarından kurtulup çantamı aldım ve vagona yöneldim.

Bu esnada üvey annem beni ceketimin kolundan yakalayıp, “Keşke başka bir trenle gitsen,” dedi.

Aldırmadan yürüdüm.

“Neredeyse bir saat burada bekledikten sonra mı? Sanmıyorum.”

Peronda onunla, hem de kendi rızamla bir dakika daha geçirmek, ha! Bunun düşüncesi bile tüylerimi diken diken etmeye yetmişti. Trene bindim ve hislerimi bir parça ona iletebileceğini umduğum bir güçle kapıyı yüzüne kapattım. Gelin görün ki, vagon kapısının açık duran camından dışarı bakınca, üvey annemin yüzüne bir mendil bastırıp, diğer elini de her an bayılacakmışçasına yelpaze gibi salladığını gördüm (tabii bu arada duygu gösterisine izleyici çekmiş olma umuduyla etrafına kaçamak bakışlar atmaya da ihmal etmiyordu).

Derken üvey annem lokomotifin püskürttüğü bir buhar bulutu içinde gözden kayboldu. Bu yok oluş yanlısamı bana anlatılmaz bir zevk veriyse de, trenin hareket etmesiyle onu bir anlığına, delicesine el sallarken gördüm. Onu görmezden gelerek kendime bir yer bulmaya koyuldum.

Pencere kenarında boş bir yer bulana kadar tek tek kompartımanlara bakarak koridorda ilerledim. Kompartımanın benim dışımdaki tek yolcusu, al yanakları, öne doğru çıkık, sivri çenesi ve pos bıyığıyla asker gibi sert görünen bir beyefendi idi. Ona kendimce Binbaşı lakabını taktım. Kompartımandan içeri girerken beni başıyla selamladı.

“Size katılmamın bir sakıncası var mı, efendim?”

Nezaketen doğrularak, “Rica ederim, buyurun,” dedi.

Ona gülümseyerek teşekkür ettikten sonra çantamı koltuğumun üstündeki bagaj bölmesine yerleştirdim. Binbaşı yüksek sesle burnunu çekti.

“Tabii ıslık çalmamanız kaydıyla,” diye söze devam etti ben otururken.

“Efendim?”

“Islık,” diye tekrarladı. “Islık çalanlara tahammül edemiyorum. Nasıl sinirime dokunuyorlar, bilemezsiniz.”

“Hayır, efendim,” diyerek onu temin ettim. “Ben ıslık çalmam.”

“Bunu duyduğuma sevindim,” dedi bir kez daha burnunu çekerek. “Zamane gençleri hep çalıyor da.”

“Ben çalmam, efendim,” dedim.

“Fevkalade.”

Ona gülümseyerek karşılık verdikten sonra bu acayip konuşmaya bir son vermesi umuduyla camdan dışarı baktım. Neyse ki bu hareketim işe yaradı da Binbaşı kucağında katlı duran *The Times* gazetesini aldı ve kâh cık cık ederek kâh burnundan yine o tuhaf sesi çıkararak okumaya koyuldu.

Tren en az benim bindiğim kadar resmi ve sıkıcı olan istasyonlarda dura kalka ilerliyordu. Her istasyonda vagona yeni bir yolcu biniyordu.

Binbaşıyla ikimize katılan ilk kişi, yanıma oturmaya seçen bir piskopostu (onu böyle adlandıracağım): Tıknaç, yuvarlak yüzlü biri olan bu din adamı, bize iyi günler diledikten sonra evrak çantasından bir tomar el yazması kâğıt çıkarıp, dolmakalemle üzerlerine ara ara not alarak çalışmaya başladı.

Bize katılan ikinci yolcu, çiftçi olduğuna kanaat getirdiğim kısa boylu, sıırım gibi bir adamdı. Binbaşı'nın yanına, Piskopos'un karşısına oturdu. Yerine otururken hepimiz

onu başımızla selamladık. Çiftçinin ellerinden çok çalıştığı açıkça belli oluyordu, ayakkabılarıysa yeterince temizlenmemişti, üzerlerinde hâlâ çamur izleri vardı.

Bir sonraki istasyonda kompartımanımıza uzun boylu, kadavra gibi solgun ve sıska bir adam girdi. Binbaşıyla uzaktan tanışıyorlardı. Uzun, cansız parmakları ve parmaklarına uyan bir yüzü vardı. İyi giyimliydi ve elinde bir tıp dergisi vardı: Harley Caddesi'ndeki muayenehanesine giden bir cerrah olduğuna hiç şüphem yoktu. Piskopos'un yanına, Binbaşı'nın karşısına oturdu. Benim karşımdaki, pencere yanındaki diğer koltuksa boş kaldı.

Birden kendimi biraz bitkin hissetmeye başladım. Tek başıma yolculuk etmenin heyecanı beni yormuş olmalıydı, belki de vagonun penceresinden içeri süzülen ılık güneş ışığının verdiği mahmurluktan bu. Gözlerimi kapadım.

Gözlerimi sadece bir anlığına kapadığımdan emin olsam da daha uzun bir süre uyumuş olmalıydım, çünkü onları tekrar açtığımda, karşımdaki boş koltukta bir kadın, hem de öyle böyle denemeyecek kadar çekici bir kadın oturuyordu.

Genç (aramızda o kadar fazla yaş farkı yokmuş gibi görünüyordu), soluk benizli, zayıf bir kadındı. Uzun bir yüzü, belirgin elmacık kemikleri vardı. Saçları kıızıldı ve ayakkabısından şapkasına kadar beyaz giyinmişti.

Gülümseyerek başımı sallayınca o da gülümseyerek karşılık verdi; uçuk yeşil renkteki gözlerini sinir bozucu şekilde bana dikmişti.

Tekrar başımı sallayıp, bakışlarımı kompartımandaki diğer yolculara çevirdim; hepsi de uykuya teslim olmuştu,

hele Binbaşı her nefes verişinde öyle bir ıslık sesi çıkarıyordu ki sormayın.

Gözlerimi açınca dikkatimi çeken diğer değişiklik de, görünürde hiç istasyon olmadığı halde trenin durmuş olmasıydı. Yüzümü cama yaslayıp dışarı bakınca lokomotifin bir tünelin tam ağzında durduğunu ve devasa büyüklükte sarp kayalarla çevrili dar bir geçitte olduğumuzu fark ettim. Dar geçidi çevreleyen dik yamaçlar öyle yüksekti ki gökyüzünü kapatarak bizi tuhaf bir alacakaranlıkta bırakmıştı.

Üvey annemin saçma feveranı aklıma gelince başımı iki yana salladım. Bu olanı görseydi, “Ben sana söylemiştim,” demekten kim bilir nasıl da zevk alırdı. Bununla birlikte, hesapta olmayan bu duraklama kuşkusuz ne kadar can sıkıcı olursa olsun, öyle herhangi bir tehlike de oluşturmuyordu.

Karşımda oturan kadın bana dik dik bakmaya devam ediyor, bakarken de öyle bir cüretle gülümsüyordu ki hafiften kızarmaya başladım.

“Acaba neredeyiz hanımefendi?” dedim. “Haberiniz var mı? Herhangi bir anons yapıldı mı?”

“Yoksa anons yapılmasını mı bekliyordun?” dedi.

“Evet,” diye karşılık verdim, “kondüktör nerede olduğumuzu ve gecikmenin ne kadar süreceğini bildirebilirdi.”

“Ya,” dedi. “Hayır, bir anons yapılmadı ne yazık ki.”

Altın bir cep saati çıkarıp önce saate, sonra bana baktı ve gözlerini tekrar saate çevirdi. Ardından saati kucağında, beyaz eldivenli uzun parmakları arasında tuttuğu küçük el çantasının içine koydu. Bunun üzerine ben de kendi saati-me baktım ve kafamı iki yana sallayarak iç geçirdim.